

Een kort verkennend onderzoek om de kennis, het instrumentarium en de beleidsopgave rond PM_{2.5} te inventariseren. Het resultaat is kort aan te duiden als 'road-map to PM_{2.5}'.

Het eindresultaat van dit deelproject zal de implementatie in Nederland van de nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn voor PM_{2.5} ondersteunen.

Samenvatting van het deelprojectvoorstel (BOP-3)

Nederland zal zich geconfronteerd zien met een nieuwe beleidseis voor stof fijner dan PM₁₀. De EU maakt zich momenteel op om voor dit PM_{2.5} de beleidseisen definitief vast te stellen via een nieuwe richtlijn. In het [commissievoorstel](#) staat voor 2010 (2015) een "cap"-waarde genoemd voor PM_{2.5}; verder is als doel een afname van de antropogene PM_{2.5}-emissies in de periode 2010-2020 geformuleerd en wel zodanig dat de PM_{2.5}-niveaus in de het stedelijk gebied 20% lager worden.

Nederland lijkt een specifiek knelpunt te hebben door hoge concentraties ammoniak en daardoor van de fijnstofcomponent ammoniumnitraat. Dit is mede een landbouwkwestie net als de grotendeels onbekende primaire PM-emissies uit de landbouw. Verder levert de scheepvaart een nog slecht bekende bijdrage aan de PM_{2.5}-emissies. Genoemde punten zullen daarom speciale aandacht krijgen in de inventarisatie.

De kennis over PM_{2.5} is beperkt. Desondanks moeten waarschijnlijk al in het jaar 2008 voorbereidende werkzaamheden starten om aan de richtlijnen te kunnen voldoen, vooral op het gebied van metingen. Om te voorkomen dat bij de inwerkingtreding van de richtlijn zich onaangename verrassingen voordoen, is het zaak beleid en publiek voor te bereiden op de nieuwe situatie en de nieuwe parameter in te leiden. Er is behoefte aan een overzicht van de kennis en een bundeling daarvan in Nederland en aan het opdoen van noodzakelijke nieuwe kennis. Dit geeft de mogelijkheid om vroegtijdig een beleidsstrategie te kunnen maken voor deze nieuwe parameter of ze op tijd te kunnen aanpassen.

Daarom heeft dit deelproject als concreet resultaat een rapport waarin de huidige PM_{2.5} kennis wordt beschreven en samengevat, ook zullen de kennishiaten worden aangegeven. Aanbevelingen zullen worden gedaan hoe ontbrekende informatie te prioriteren valt en hoe het vervolgtraject eruit kan zien. Hierbij zal ook een analyse van de kosten en baten van dat vervolg wordt aangegeven.

Voor PM_{2.5} bestaat wel een norm/voorschrift voor de meetmethode, maar deze is tot dusver maar beperkt toegepast. Hoewel een referentiemethode is benoemd, wordt het type filter niet voorgeschreven. Dat betekent dat bij gebruik van automatische monitoren voor de metingen ook nog geen eenduidige correctiefactor(en) bestaan. Hetzelfde geldt voor de emissie waarvoor nog geen nationale officiële emissieregistratie is ingevoerd. Dat houdt in dat alle metingen, emissiegegevens en berekeningen geen officiële status hebben.

Het deelproject heeft een inventariserend karakter en vormt daardoor ook de eerste fase van mogelijk breder onderzoek. Het handboek voor PM_{2.5}, de zogenoemde road map, geeft het traject om een noodzakelijk en adequaat PM_{2.5} beleidsinstrumentarium samen te stellen en/of te ontwikkelen. Het handboek is vooral bedoeld om de uitvoerende overheden te informeren en bevat de volgende punten:

1. Inventarisatie van huidige kennis rond PM_{2.5} in Nederland (vooral met betrekking tot gegevens) en de onzekerheden daarin en wat zijn hierbij de leerpunten van het al ingegane PM₁₀-beleid. Concreet gaat het dan om de kennis over concentraties, metingen, samenstelling, bronnen en verspreiding. Daarnaast de vraag in hoeverre PM_{2.5} een Nederlandse problematiek is en in welke mate het grensoverschrijdend is. En verder: wat zijn mogelijke reductiemaatregelen en wat is hiervan het potentiële effect?
2. Wat houdt het huidige voorstel* voor de nieuwe EU-luchtkwaliteitsrichtlijn in voor fijn stof? Er wordt een samenvatting gegeven van de hoofdpunten van de richtlijn en er wordt geschetst welke wettelijke verplichtingen er voor de verschillende bestuurslagen voortvloeien uit de richtlijn (waaronder rapportage luchtkwaliteit, toetsen bouwplannen, opnemen in NSL, enzovoorts) en instituten (meten). Hoe kan dit vertaald worden naar het nationale instrumentarium dat nodig is voor de beoordeling van haalbaarheid van normen en voor de identificatie van de meest kosteneffectieve maatregelen om de normen te halen? Bijvoorbeeld: bestaat er een meetstrategie om een concentratieafname van 20% in het stedelijk gebied over een periode van 10 jaar voldoende nauwkeurig te kunnen vaststellen.
3. Lijst met acties op de langere termijn om de twee eerder genoemde punten adequaat aan te pakken en na te gaan welke prioritering de verschillende knelpunten hebben (en de geschatte kosten voor aanpak van die knelpunten).

* Zo mogelijk met update bij nieuwe ontwikkelingen rond de besluitvorming rond het commissievoorstel ([COD/2005/0183](#)).